

Concursul județean de limba și literatura română
„Cuvântul, dor călător”, ediția a III-a
6 aprilie 2019

Numele	_____
Prenumele	_____
Clasa	_____
Școala	_____
Localitatea	_____
Județul	_____

Clasa a IV-a

♦ **Toate subiectele sunt obligatorii. 10 puncte din oficiu. Timp de lucru-120 minute**

□ □ **Citește cu atenție textul următor, pentru a rezolva corect exercițiile de mai jos:**

Tom și Becky au umblat împreună cu ceilalți pe sub bolțile întunecoase, privind minunile cunoscute ale peșterii, botezate cu nume destul de pompoase: „Salonul”, „Catedrala”, „Palatul lui Aladin”, și așa mai departe. Se jucară puțin de-a v-ași ascunselea, dar Tom și Becky, săturându-se de zbuguială, au pornit la plimbare de-a lungul unei galerii întortocheate. Țineau lumânările sus, silindu-se să citească păienjeniișul încâlcit de nume, date, adrese poștale și cugetări, scrise cu fum de lumânare pe pereții stâncoși. Tot hoinărind și flecărind între ei, aproape nici n-au băgat de seamă că ajunseseră într-un loc unde un firicel de apă calcaroasă, picurând peste o treaptă, alcătuiseră de-a lungul erelor o Niagară dantelată și creață, din piatră lucie și nepieritoare. Ca să-i facă o bucurie lui Becky, Tom se strecură îndărătul cascadei de piatră și o lumină. Atunci băgă de seamă că acea cascadă acoperea ca o perdea un fel de scară naturală, foarte abruptă, strânsă între pereții înguști. Îndată îl cuprinsese râvna de a o explora. Pe bolta vâgăunii se strânseseră pâlcuri imense de lilieci, atârând ciorchine, mii și mii laolaltă. Lumina stârni jivinele, care pogorâră roind cu sutele, scoțând țipete ascuțite și năpustindu-se furioase spre lumânări. Tom le cunoștea obiceiurile și știa care-i primejdia și încercară să se îndepărteze încet. Ajunseră într-o galerie unde nu se mai auzea niciun zgomot. Pentru întâia oară, tăcerea adâncă ce domnea în juru-le se lăsă pe sufletul lor ca o mână de gheață.

- Nici n-am băgat de seamă până acum — spuse Becky — dar parcă ar fi o veșnicie de când n-am mai auzit glasurile celorlalți.

- Păi, dacă stai să te gândești, Becky, noi suntem cu mult sub dâșșii și nici nu știu unde, la nord, la sud, la est... De-aici nici nu putem să-i auzim.

Becky începu să se îngrijoreze.

- Oare cât e de când am coborât noi aici jos, Tom? Ar fi bine să ne înapoiem.

- Da, ai dreptate. N-am face rău.

- Tu știi drumul înapoi, Tom? Mie mi se pare grozav de încâlcit.

- Cred că l-aș nimeri. Dar nu uita de lilieci. Dacă ne sting amândouă lumânările, ce ne facem? Să încercăm alt drum ca să nu mai dăm pe-acolo.

- Bine, dar numai de nu ne-am rătăci. Ar fi groaznic!

Copila se cutremură la gândul acesta înspăimântător.

O luară pe un coridor și îl străbătură în tăcere, încercând să-și dea seama dacă mai trecuseră cumva pe acolo — dar toate le erau străine. De câte ori cerceta Tom câte o galerie nouă, Becky pândeia pe fața lui un semn dătător de curaj; el însă îi spunea cu voioșie prefăcută:

- A, e-n regulă. Nu e ăsta drumu', da' o să-l găsim noi numaidecât pe-ăl bun!

(fragment adaptat după *Aventurile lui Tom Sawyer* de Mark Twain)

Subiectul I

A. Înțelegerea textului (30 de puncte)

1. Încercuiește DA pentru enunțurile adevărate și NU pentru cele false:

a) Tom se rătăcise în peșteră împreună cu Becky.

DA NU

b) Una din bolțile peșterii se numea *Biserica*.

DA NU

c) Peștera era luminată cu ajutorul unor becuri.

DA NU

e) Copiii sunt înspăimântați din pricina liliecilor.

DA NU

8 p.

2. Pe baza textului, formulează întrebări cu începutul dat, apoi răspunde detaliat la acestea:

12p.

- a) Î: **Cine**
R:
- b) Î: **Cum**
R:
- c) Î: **De ce**
R:

3. Completează enunțurile cu explicațiile necesare:

4p.

Tom și Becky au pornit la plimbare de-a lungul unei galerii întortocheate deoarece.....
.....
Tom se strecură îndărătul cascadei de piatră ca să.....
.....
Copiii încercară să se îndepărteze de lilieci, pentru că Tom.....
.....
Cei doi copii nu puteau să-i audă pe cei de afară fiindcă.....
.....

4. Formulează *sub formă de titlu* **ideea principală** pentru fragmentul marcat în text:

2p.

5. Enumeră ce era scris „în fumul de lumânare, pe pereții stâncoși” ai peșterii:

4p.

Subiectul II

B. Elemente de construcție a comunicării (45 de puncte)

1. Transcrie **din text** câte **un cuvânt cu sens asemănător** pentru:

2p.

pofta:
trăncănind:

2. Alcătuieste câte un enunț în care cuvintele **mână** și **galerie** să aibă alte înțelesuri decât cele din text. **Atenție!** Nu schimba forma cuvintelor!

4p.

3. Transformă următoarele verbe **în substantive, apoi în adjective:**

8p.

a tăcea - _____ - _____;
a zugrăvi - _____ - _____;
a îngheța - _____ - _____;
a cerceta - _____ - _____.

4. Selectează din text:

6p.

_____ 1 adjectiv, gen feminin, nr. sg.
_____ 2 pronume de persoana I
_____ 3 verbe la forma negativă

5. Încercuiește varianta corectă:

4p.

- Tom și Becky au umblat prin galeriile / galerile peșterii.
- Să ști / știi că eu nu voi trece pe acolo!
- Ghiozdanul lui Tom este ticsit / tixit cu tot felul de nimicuri.
- Fii/fiii familiei Thatcher pleacă în căutarea copiilor răătăciți.

6. Completează spațiile punctate cu ortogramele potrivite aflate în paranteză. Fiecare ortogramă va fi folosită o singură dată:

8p.

Tom și Harper..... din..... și ajung pe o pajiște. Și cum se hârjoneau ei, descoperă o gărgăriță. În timp ce unul dintre băieți o necăjea de zor, de-al doilea urmărea jocul lor.

- Unde putea duce dacă ar zbura? întreabă Tom.
- Cred merge undeva unde nimeni n-o necăji, răspunde Harper.
- De unde venit ideea asta? întreabă Joe care apăru pe neașteptate.
- De întrebi tocmai pe el?

(car, c-ar, cel, ce-l, sar, s-ar, va, v-a)

7. Unește enunțurile din prima coloană cu sensurile expresiilor care conțin verbul *a băga* din coloana a doua:

5p.

Tom a băgat de seamă că pereții peșterii sunt mângăliți.

a mânca

Abia seara am băgat ceva în gură.

a-l angaja

Tata l-a băgat în pâine pe fratele meu.

a păstra

Gigel nu bagă la cap ce-l învață mama.

a observa

Prin dispariția ei, Becky a băgat spaima în părinții ei.

a speria

a înțelege

8p.

8. Corectează, prin rescriere, textul următor. Vei avea în vedere folosirea adecvată a semnelor de punctuație.

Ben rămase uimit Nu trecu mult timp și zise

Tom lasă-mă pe mine să văruiesc

Nu se poate Ben Mătușa Polly s-ar supăra

Hai, lasă-mă să încerc Îl voi face la fel de bine ca tine Uite îți dau mărul

Tom se despărți de bidinea cu o prefăcută șovăială dar cu inima plină de bucurie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

